

Ødelæggelse af computer

Huseyin er en ung mand på 16 år, som er anbragt på et privat opholdssted. Huseyin har haft en barndom, der var præget af faderens alkoholmisbrug og fysisk vold fra begge forældre. Efter flere forsøg på forskellige indsatser i hjemmet, blev alle tre søskende anbragt uden for hjemmet for to år siden. Huseyins to yngre søstre blev anbragt hos en plejefamilie, men da Huseyin udviste udadreagerende adfærd, havde misbrugsproblematikker og længere perioder uden regelmæssig skolegang, vurderede de sociale myndigheder, at Huseyin ville have størst gavn af at blive anbragt på et socialpædagogisk opholdssted.

Huseyin går på opholdsstedets interne skole. Han drømmer om at blive brandmand eller ambulanceredder, og han ved, at det kræver, at han gør det godt i skolen. Han er dygtig til matematik, fysik og biologi, men har særligt vanskeligheder i dansk.

Hver morgen og eftermiddag mødes personalet fra bodelen med lærerne fra skolen. De overdrager oplysninger om, hvordan dagen er gået, så de hver især kan forberede sig på og imødekomme de unges behov.

Denne morgen fortæller pædagogen Jens, at Huseyin har haft en hård aften, og at han var vågen til langt ud på natten. Huseyin fik et opkald i går fra sin søster, som er bekymret for, om hun skal flytte fra sin plejefamilie. Søsteren har været involveret i nogle uroligheder i skolen, og plejefamilien har sagt, at hun ikke kan bo hos dem længere. Efterfølgende var Huseyin påvirket af samtalen med søsteren, og han reagerer med stor frustration og vrede og i hans frustration opførte han sig truende overfor nogle af de andre unge og personalet. Jens har haft en længere snak med Huseyin, og han vurderer, at Huseyin stadig er berørt af situationen. Huseyin vil dog gerne i skole, da han skal have biologi, hvor han til en projektopgave har fået lov til at bruge sin egen Macbook, som han netop har købt for opsparede lommepenge.

Læreren Mia forsøger at være ekstra opmærksom på Huseyin, men det er nødvendigt, at hun når rundt og hjælper alle elever i klassen. Da Mia taler med en anden elev, hører hun, at Huseyin bliver højrystet, og hun ser, at Huseyin slår en knyttet hånd ned i computeren. Mia går hen til Huseyin for at høre, hvad der er galt.

Mia taler med Huseyin, og hun finder ud af, at hans dokument er forsvundet fra computeren. Hun tilbyder ham at hjælpe med at finde det, hvilket Huseyin frustreret afviser. Mia forsøger at forklare ham, hvad der kan være årsagen til det manglende dokument, men Huseyin nægter og kan ikke tage imod hjælp, da han er frustreret og ulykkelig.

Slutninger på casen

Slutning 1:

Huseyin bliver i stedet mere vred, tager computeren og slynger den ind i væggen, hvilket resulterer i billeder, der falder ned fra væggen, glas der smadres og en ødelagt computerskærm.

Huseyin sparker til et bord og vælter derefter en stol.

Mia trækker sig et par meter tilbage og ved ikke, hvordan hun skal handle i situationen. Hun kan ikke vurdere, om Huseyin vil ødelægge flere ting.

Slutning 2:

Huseyin bliver i stedet mere vred, tager computeren og skal til at løfte den for at kaste med den. I det samme tager Mia et fast greb om Huseyin bagfra og fastholder hans arme, så han ikke kan kaste. Imens forsøger hun med en rolig stemme at sige "Huseyin, det ved du jo godt er dumt. Du vil fortryde det bagefter".

Spørgsmål til diskussion og refleksion

Hvordan fortolker I situationen og konflikten?

- Set fra barnets perspektiv?
- Set fra pædagogens perspektiver?
- Set som udenforstående?

Hvilke pædagogiske og lovgivningsmæssige forpligtelser og muligheder kan der være i den pågældende situation?

- Hvilke hensyn må der tages ved de lovbestemmelser, som I overvejer?
- Hvad er det mindst indgribende indgreb over for barnet eller den unge?

Hvilke pædagogiske tiltag kunne være iværksat for at undgå, at situationen blev tilspidset?

Er der risikomomenter og hensyn, der skal tages i betragtning?

- I forhold til barnet?
- I forhold til pædagogen?
- I forhold til andre børn og unge på stedet?
- I forhold til pædagogikken på institutionen?

Kender I til situationer fra jeres arbejde, som har fællestræk med den viste?

- Hvilke?
- Hvordan blev de håndteret?

Er der andre relevante handlemuligheder, end de angivne – hvilke, hvordan, hvorfor?

Hvordan kan/bør der følges op på situationen og problemstillingerne

Kommentarer til cases

Pædagogiske kommentarer:

Mia er i en vanskelig situation. Hun har alene ansvaret for Huseyin og de øvrige elever, og da Huseyin bliver vred, skal hun træffe et valg. Hun kan trække sig, men risikerer hermed at signalere afmagt overfor Huseyin, og Huseyin overlades til sin egen afmagt, og han ødelægger en genstand, som symboliserer og afspejler stor værdi for ham. Dette vil med stor sandsynlighed medføre endnu mere frustration. Mia er alene i lokalet. Hun skal i situationen bevare overblikket, passe på sig selv, samtidig med at hun skal være opmærksom på Huseyin, og at han ikke bliver yderligere udadreagerende, ligesom at hun skal forsøge at skærme og skabe tryghed hos de øvrige elever.

Mia kender imidlertid til betydningen og værdien af Macbooken for Huseyin, og hun kan også vælge at gribe ind. Huseyin har mange ressourcer i forhold til hans lyst og ambitioner omkring skole, og Mia understøtter disse verbalt ved at fortælle Huseyin, hvorfor hun griber ind. Mia tager styring i situationen og signalerer til Huseyin, at hun ønsker at hjælpe ham. Samtidig med at hun overfor de øvrige elever også signalerer, at hun har styr på situationen. Mia er imidlertid stadig alene i lokalet, og hun kan risikere, at Huseyins vrede eskalerer, og at hun ikke kan matche ham fysisk, og at hun herved alligevel mister kontrol over situationen.

Medarbejderne har et godt kendskab til Huseyin. De kender til hans reaktionsmønstre, og de ved, at han aftenen før har været truende, ligesom at de ved, at han er påvirket af hele situationen. Tilbuddet kunne med fordel systematisere denne viden og udarbejde en beredskabsplan, der indeholder, både hvorledes de forebygger samt håndterer eventuelle udadreagerende adfærd hos en ung. Herved er det ikke op til den enkelte medarbejder at vurdere, hvilken indsats der skal sættes ind med, men der er en klar procedure. Eksempelvis kunne Huseyin tilbydes hjælp med hans biologi projekt i bodelen, eller der kunne tilkaldes en ekstra medarbejder til skoledelen. Herved signalerer medarbejderne, både at de støtter og respekterer Huseyin i hans tilvalg af skole, men de sikrer ligeledes rammerne for, at situationen kan håndteres, både af Huseyin samt den pågældende medarbejder. En del af beredskabet kunne også være, at medarbejderne udarbejder konkrete aftaler med Huseyin ” Hvordan mærker jeg, at jeg er vred. Hvad gør jeg så. Hvem kan hjælpe mig. Hvilke aftaler har jeg med personalet”. Herved støtter medarbejderne Huseyin ved at giver ham konkrete redskaber til at forsøge at håndterer hans frustrationer.

Juridiske kommentarer:

I det omfang, der er en reel fare for, at Huseyin vil ødelægge sin computer / fortsætte ødelæggelserne, kan pædagogen anvende afværgehjælp og kortvarigt fastholde Huseyin eller føre ham væk fra situationen i klassen. Forinden skal pædagogen i situationen vurdere, om hun på anden måde kan forhindre, at Huseyin fortsætter ødelæggelserne, eksempelvis ved at tale med ham.

I situation 1 kunne pædagogen have fastholdt Huseyin eller have ført ham væk fra situationen i klasselokalet, da hun erfarede, at hun ikke kunne stoppe ham ved at tale med ham.

Som situationen er beskrevet i situation 1, hvor Huseyin har ødelagt tingene, afhænger pædagogens videre overvejelse om indgreb af, om Huseyin vil ødelægge flere ting. Hvis der er en reel fare for, at det er tilfældet, kan hun fastholde Huseyin eller føre ham væk fra situationen for at afværge yderligere ødelæggelse.

Indgrebet skal være nødvendigt for at afværge ødelæggelse af tingene; der kan ikke ske fastholdelse "for en sikkerheds skyld".

I situation 2 handler pædagogen i overensstemmelse med loven. Hun kan kortvarigt fastholde Huseyin for at afværge, at han ødelægger computeren. Det fremgår, at pædagogen forinden havde forsøgt at tale med Huseyin. Det kan overvejes, om hun kunne have afværget ødelæggelsen på anden vis end ved fastholdelse, eksempelvis ved med fast stemme at bede ham om at stoppe.